

Monumentnummer*: 514774

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 december 2002
Kadaster deel/nr 82857/133

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Kraggenburg	Noordoostpolder	Flevoland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Kraggenburg	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Noordoostpolder	B			2624

Omschrijving**

Inleiding

SLUISWACHERSHUISJE behorende bij het waterbouwkundige complex bestaande uit het gemaal Smeenge, met een schutsluis en verkeersbrug, sluiswachtershuisje, schotbalkenloods en dienstwoningen bij De Voorst en Vollenhove. Het in de jaren 1939-1941 in opdracht van Rijkswaterstaat (Dienst der Zuiderzeewerken afdeling Noordoostpolderwerken, later Rijksdienst IJsselmeerpolders) gebouwde huisje is ontworpen door ir. D. Roosenburg (Den Haag). Het staat links van de Voorstersluis en is opgetrokken in een aan het Functionalisme verwante bouwstijl.

Omschrijving

Vanuit een rechthoekige plattegrond, in baksteen boven beton opgetrokken huisje met rechtgesloten gevelopeningen. Aan de noordzijde en de oostzijde een verbreding van de betonnen onderbouw, die aan de oostzijde eindigt in een trapje. Het huisje staat onder een sterk uitkragend, met verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak, waarvan de nokken iets verder uitkragen en een stompe punt vormen. Op de nok staat een gemetselde schoorsteen. De noordelijke kopgevel bevat drie staande vensters met stalen ramen en betonnen onderdorpels. De oostlijke langgevel is tweedelig, met in het bredere rechter deel een stalen deur met raam en een rond venster met taats draaiend stalen raam binnen een uitgemetselde omlijsting. Terugliggend linker gedeelte, waarin de boven

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een trapje staande deur naar de bedieningsruimte. Links van de deur een om de hoeken lopende vensterpartij, die de gehele breedte van de kopgevel beslaat. Het boven een betonnen onderdorpel staande venster loopt door over een deel van de westelijke langgevel, met in de betonnen onderbouw een groot drieruits venster. Het inwendige van het sluiswachtershuisje valt buiten de bescherming van rijkswege.

Waardering

Het sluiswachtershuisje is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde.

- Het sluiswachtershuisje is van cultuurhistorisch belang omdat de bouw ervan het begin van de Noordoostpolder markeert en het huisje derhalve tot de oudste nog bestaande bouwwerken in de Noordoostpolder behoort.
- Het huisje heeft architectuurhistorische waarde vanwege de specifieke, voor de bouwtijd karakteristieke vormgeving, het materiaalgebruik en de constructie en omdat het een belangrijk werk betreft uit het oeuvre van een vooraanstaand bouwkundige.
- Het huisje heeft ensemblewaarde vanwege de bijzondere visuele en functionele samenhang met de overige onderdelen van het complex en vanwege de locatie, waarmee het onverbrekkelijk is verbonden.
- Het sluiswachtershuisje is bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Bedieningsgebouw

Functie

Sluiswachtershuisje

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument